

УТВЪРДИЛ: *.....

ИНЖ. ИВАН ЧИПИЛОВ

ДИРЕКТОР НА ТП ДГС АЛАБАК

Дата: 30.03.2023 г.

** Налице е положен подпис, като същия е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679*

ОЦЕНКА
НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
ОТ ДЕЙНОСТТА
НА ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО
СТОПАНСТВО „АЛАБАК“

Велинград, 30.03.2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	4
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА	5
1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	6
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ	6
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ	8
2 РЕЗУЛТАТИ.....	9
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА	9
2.2 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	19
2.3 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	26
2.3.1 Достъп до гората и горските ресурси.....	26
2.3.2 Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци	26
2.3.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев.....	27
2.3.4 Възпроизводство на горите.....	28
2.3.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси	29
2.3.6 Лов и опазване на дивеча.....	29
2.3.7 Опазване на горите.....	30
2.3.8 Превенция и борба с горските пожари.....	31
2.3.9 Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС	32
2.3.10 Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.....	33
2.3.11 Опазване на водите	34
2.3.12 Осигуряване на поминък	34

2.3.13	Възлагане на дейности в горите. взаимодействие с дърводобивните фирми.....	37
2.4	ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ.....	38
2.5	КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.....	38
2.6	МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ	40
3	АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА	47
3.1	Актуализиране на списъка на заинтересованите/ засегнатите страни.....	47
3.2	Актуализация на социалната оценка	47

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ГФ	Горски фонд
ДГС	Държавно горско стопанство
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловнорибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП	Териториално поделение
ЮЦДП	Южноцентрално държавно предприятие
г.	година
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м.	месец
м³	кубически метра
н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара
WWF	World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Алабак“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегнатата страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Алабак“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

От 26.06.2014 г. ТП Държавно горско стопанство (ТП ДГС) „Алабак“ е сертифицирана горскостопанска единица включена в групов сертификат с други стопанства на Южноцентрално държавно предприятие за управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите Принципи и критерии на Националния стандарт за отговорно управление на горите в България (НСОУГБ). Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация по Националния стандарт за отговорно управление на горите в България (НСОУГБ) са:

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни

и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Високи конзервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите конзервационни стойности в горите.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на Националния стандарт за отговорно управление на горите в България.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на НСОУГБ и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ДГС „Алабак“. Тези предизвикателства са продиктувани от важноста на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси, изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДГС се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе иницирирано изготвянето на настоящия документ. **Цялостният процес по подготовка на ДГС за сертификация, вкл. настоящото социално изследване се подпомага от международната неправителствена организация WWF.**

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ДГС „Алабак“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДГС както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДГС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.

- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи със служители на ДГС „Алабак“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии на НСОУГБ*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДГС „Алабак“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС;
- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;

- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на първоначалната ОСВ се проведе в периода февруари – април 2018 година, актуализира се през 2023 година и включва:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ДГС „Алабак“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Алабак“, Общински план за развитие на Община Велинград, Национален стандарт за отговорно управление на горите в България, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Комуникация с ръководството на ДГС „Алабак“ – контактът бе осъществен в директна среща с цел получаване на информация необходима за ОСВ, а в последствие бяха проведени и срещи със служители на ДГС.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДГС подпомага/ ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.

2 РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

Територията на ТП ДГС Алабак се намира в Пазарджишка област и попада изцяло в рамките на община Велинград със следните 15 броя земища или части от тях, а именно: град Велинград, с. Драгиново, с. Грашево, с. Света Петка, с. Цветино, с. Пашови, с. Бутрева, с. Кръстава, с. Чолакова, с. Враненци, с. Бозьова, с. Рохлева, с. Биркова, с. Горна Дъбева и с. Абланица. Към селата Света Петка и Цветино се отнасят множество махали, които са пръснати една от друга на различни разстояния.

2.1.1. Площ и лесистост на територията, върху която е разположена ДГС „Алабак“.

Община Велинград е разположена в западния дял на Родопите и е най-голямата по площ община (803,3 м² – 18 %) в област Пазарджик. Общината заема и първото място според разпределението на горските площи сред 11-те общини в Пазарджишка област. Не трябва да се пренебрегва и обстоятелството, че горите заемат 55% от територията на областта и 6,6% от горския фонд на България. Това е сериозна предпоставка за водещото значение на горския сектор в областта и в по-тесен смисъл в Община Велинград. На Община Велинград се падат около ¼ (26%) от горските територии в областта. Процентът на заетите в горския сектор на община Велинград на областно ниво е 14 %. В административно отношение в рамките на община Велинград попадат 2 града и 23 села.

Горите на ДГС „Алабак“ са разположени в части от землищата на 15 населени места на територията на община Велинград.

2.1.2. Икономическа рамка за развитие на горското стопанство в Община Велинград.

Въведение

Структурата, развитието и перспективите на икономиката в община Велинград се определят от природните дадености и създадените традиции в общината.

Водещи отрасли:

- дърводобивната, дървообработващата и мебелната промишленост;
- балнеология и туризъм;
- селско стопанство;
- търговия и услуги.

Много от традиционните промишлени производства като добива и обработката на мрамор и гранит, производството на дървени и ламинирани плоскости, производство на кухненска мебел, металорежещи машини, добив на инертни строителни материали, производство на асфалт, обработка на лен, тъкачеството, отглеждане на карамфили и оранжерийни зеленчуци се закриха след преминаването на страната към пазарно стопанство. Прекратиха се геоложките проучвания в района на Грънчарица и изграждането на хидромелиоративно съоръжение «Черна Места – Абланица». Три големи шивашки цеха в селата след приватизирането им не работят.

Промени настъпиха в дейността на завод «Кристал» (химическа промишленост) и на завод «Кентавър» (машиностроене).

Като нови производства се утвърдиха бутилирането на трапезна минерална вода и добива на електроенергия от МВЕЦ.

По данни за 1998 г. брутният вътрешен продукт - БВП (Gross domestic product – GDP) възлиза на 45 млн. щатски долара, което нарежда общината на 51-во място сред общините в Република България. БВП (GDP) на глава от населението за същия период е 2719 лв.

Към момента на проучването дървопреработващата промишленост заема водещо място в структурата на общинската икономика (с 35 % дял), която формира и най-голяма брутна добавена стойност. Следват селското и горското стопанство с 21 %, търговията с 19 %, хотелиерството 5 % и добивната промишленост с 2 %.

Броят на регистрираните фирми в общината надхвърля 3000, като около $\frac{3}{4}$ от тях упражняват своята дейност в сферата на търговията и услугите. В сферата на преработването попадат около 17-18 %.

По данни от проучванията и анализи включени в „План за интегрирано развитие на Община Велинград 2021 – 2027 г.“ първичен сектор по отношение на основните стопански субекти е този на селското, горското и рибно стопанство, но е с дял от едва 7 %. Вторичен е сектор индустрия с дял 17 %. Третичен но с най-голям дял от 76 % и най-важен за развитието на общината е секторът на услугите, който включва и туризма (хотелиерство, ресторантьорство и др).

2.1.2.1. Туризъм

Един от най-перспективните отрасли на общинската икономика е туризмът. Предпоставките за интензивното му развитие са заложи в неповторимото и уникално съчетание на природните дадености и славата на Велинград като първокласен балнеоложки курортен център.

На територията на града са разположени:

- над 50 хотела и почивни домове;
- 2 санаториума;

- над 200 заведения за обществено хранене и развлечения;
- 7 минерални бани;
- 25 открити и закрити минерални басейна.

Преобладаващият планински релеф определя отлични възможности за развитие на екотуризма, ски-туризма и ловния туризъм. На територията на общината са разположени привлекателни планински курорти и зони за отдих (местностите „Начевото”, „Кладова”, „Милеви скали” и други).

През територията на общината преминава теснолинейна железопътна линия, която свързва Горнотракийската низина с Родопите, Рила и Пирин. През 2004 година е учредено сдружение на 7 общини – Велинград, Септември, Ракитово, Якоруда, Белица, Разлог и Банско, което има за цел да превърне жп линията в уникална туристическа атракция.

Изградени са две държавни дивечовъдни станции, които успешно развиват ловния туризъм и са притегателни центрове не само в България, но и в чужбина. Обект на лов е, както едър (глигани, елени, муфлони и други), така и дребен дивеч (птици). Хит в ловния туризъм е рядката и в България популация на глухаря (дивия петел).

През последните години, Велинград е едно от предпочитаните места за провеждане на различни прояви - конгреси, конференции, семинари, обучения и други, което е обусловено и от интензивното строителство на нови хотели и бързото нарастване на легловата база в града.

Едни от най-забележителните културни богатства на региона са съхранените народни обичаи и местен фолклор. В читалищата са създадени ансамбли за автентичен фолклор и народни танци. Гордост за града са самодейният театър, градският хор, представителният младежки духов оркестър „Димитър Мечев” и мажоретен състав.

Неоценим капитал за общината са гостоприемството и добронамереното отношение на населението към туристите. През последните години като цяло, разгледано за 5-годишен период, се наблюдава активизиране на туристическия поток.

2.1.2.2. Малки и средни предприятия

Значението на малките и средни предприятия за икономиката на Община Велинград се илюстрира с обстоятелството, че за 2002 година те формират около една трета от брутна добавена стойност. Те осигуряват повече от половината от заетостта в нефинансовия сектор.

Най-голям е дялът на микрофирмите (със заети до 10 работника), които обхващат общо около 95 %.

2.1.2.3. Горско стопанство, дърводобив и дървопреработване

Един от най-стабилните отрасли на общинската икономика е горското стопанство, дърводобива, дървопреработването и мебелното производство.

Горският фонд заема 664 540 дка земя (съгласно Планът за развитие на Община Велинград), която представлява 83 % от общинската територия и 2% от горския фонд на страната. Ежегодно в общината се добиват 150 000 куб. метра дървесина и се залесяват около 1000 дка нови гори.

Вид гори	Обща площ (дка)	Участие (%)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Иглолистни	547 241	82,35
Широколистни високостъблени	40 846	6,15
Издънкови	26 520	3,99
Други	49 933	7,51
Община Велинград	664 540	100

Иглолистните гори са източник на суровина за дървопреработващата и мебелна промишленост, които осигуряват 35 % от БДС.

Броят на малките и средни дървопреработващи предприятия на територията на общината е над 600.

Статистическите данни от дейността на промишлените фирми на територията на област Пазарджик сочат, че най-високи приходи са реализирали фирмите, работещи в сферата на производството на дървесна маса, дървен материал и изделия от него. Процентът на заетост в този вид дейност за област Пазарджик е 14 %, а за община Велинград – 38 %.

Негативна черта на дърводобивната, дървопреработвателната и мебелната промишленост е ниското ниво на техническа и технологична обезпеченост, което определя по-ниска ефективност на производството.

В стремежа си за постигане на по-голяма маса на печалбата голяма част от дървопреработвателните фирми произвеждат фасониран дървен материал, който бързо намира пазар в България и в съседни страни. По този начин се стимулира добива на дървесина и се създават предпоставки за надвишаване на лесосечния фонд, което застрашава баланса на горите.

В тази връзка е наложително коренно да се промени подхода към охраната и експлоатацията на зеленото богатство. Нужна е ефективна стратегия за опазване на горите, която да бъде ориентирана към завишаване на контрола, балансиране на лесосечния фонд, снижаване на нарушенията, осигуряване на поминък на ромското население и не на последно място създаване на по-голяма заетост чрез стимулиране на предприемачите в мебелното производство, които да затворят производствения цикъл от добива – до крайния продукт.

В това отношение неоченима е ролята на административно-ръководния и експертен състав на ДГС „Алабак”, като най-голямата горскостопанска и горско-административна единица в община Велинград.

2.1.2.4. Селско стопанство.

С постановление № 105 на МС от 02.06.1999 г. и Наредбата за критериите за определяне на районите за целенасочено въздействие и териториалния им обхват община Велинград е определена като община в изостанал селски район. Основните причини за това са чувствителният спад на селскостопанската продукция през последните 10-15 години. След възстановяването на собствеността на земята значително се снижиха възможностите за прилагането на съвременни земеделски технологии, както и възможностите за развитие на модерно животновъдство.

Земеделските площи в община Велинград заемат 106 838 дка, което е 13,3 % от общата ѝ територия. От тях 33 000 дка са пустеещи земи. Поливните площи са 8 513 дка, а неполивните – 96 422 дка.

SWOT-анализът в Планът за интегрирано развитие на Община Велинград 2021-2027 се представя под формата на утвърдена в практиката матрица, както е представен по-долу:

СИЛНИ СТРАНИ:

- Наличие на природен комплекс с високи качествени характеристики;
- Голям брой находища на минерални води с разнообразен химичен и минерален състав;
- Богат горски ресурс с високо качество;
- Климат с планински характеристики;
- Разнообразен релеф – котловини, седловини, планини;
- Съхранена природна, антропогенна среда и биоразнообразие
- Добра усвоеност на природо-климатичните условия за развитие на местната икономика;
- Традиции в развитието на туристическите функции на общината изразяващи се в:
- Развит балнеоложки център с национално и международно значение;
- Общината – утвърдена туристическа дестинация за СПА туризъм;
- Традиции в развитието на горския сектор и свързаните с него дървопреработваща и мебелна промишленост;
- Относително стабилно демографско развитие на общината от стагниращ тип с не много високи темпове на обезлюдяване;

- Благоприятни почвени и климатични условия за екологично планинско земеделие и животновъдство;
- Икономика с постоянни темпове на растеж при стабилена заетост и увеличаващите инвестиции за дълготрайни материални активи.
- Добре развити бюджетни услуги на населението в сферата на образованието, здравеопазването, социалното подпомагане, културата и спорта;
- Наличие на професионални гимназии за подготовка на кадри в сферата на туризма, горското стопанство и дървопреработващата и мебелната промишленост;
- Добро състояние на материалната база на бюджетните услуги;
- Провеждане на строга бюджетна политика за излизане на общината от състоянието на режим за финансово оздравяване;
- Актуализирана структура на Общинската администрация, съответстваща на провежданата местна политика за развитие на социалноикономическия и инфраструктурен потенциал на общината;
- Натрупан опит на експертите в Общинска администрация при разработване на стратегически, програмни и планови разработки общината;
- Приети и влезли в сила основни планови документи на общината – ИПГВР на гр. Велинград и ОУП на община Велинград;
- Привлечени инвестиции по Оперативни програми по проекти за подобряване на социалната и на селищната среда, повишаване енергийната ефективност и др.
- Стремение към осигуряване на добра транспортна свързаност между населените места, както и със съседни общини ;

- Запазена околна среда

СЛАБИ СТРАНИ:

- Неизползван потенциал на природните ресурси за развитие на алтернативни форми на туризъм
- Очертана трайна тенденция на застаряване на населението
- Висок относителен дял на ниско образовано (с основно и по-ниско образование) население;

- Ниска заетост (вкл. и по линия на сезонната трудова ангажираност) и високо равнище на безработица;
- Очертани диспропорции в заетостта по линия „общински център“ – „съставни населени места“.
- Ненапълно използвани възможности за развитие на пазарно ориентирано екологично планинско земеделие и животновъдство;
- Слабо представяне на високотехнологични промишлени производства;
- Монопрофилна икономика, основана главно на търговия, ресторантьорство и туристическо предлагане
- Нарастващ брой на здравно неосигурените лица в съставните населени места;
- Проблем в улеснения достъп на населението от селата до специализирана извънболнична помощ;
- Значителен дял на финансови задължения към контрагенти на общината;
- Затруднено транспортно обслужване на населението от планинските населени места с обществен пътнически транспорт;
- ВиК мрежа нуждаеща се от осъвременяване и своєвременни мерки за подобряване както качествата на питейната вода, така и пречистването на отпадните води.,
- Влошено състояние на местната пътна мрежа; и трудности в подържането и рехабилитацията ѝ;
- Ненапълно използвани възможности за развитие на междуобщинското сътрудничество със съседните общини в сферата на туризма, транспорта и др. дейности;

ВЪЗМОЖНОСТИ:

- Използване на Структурните фондове за ЕС за реализация на проекти и програми за устойчиво развитие на общината;
- Провеждане на политика за по-пълно усвояване на местните ресурси за развитие на местния икономически и инфраструктурен комплекс;
- Реализация на потенциала на общината за развитие на алтернативен туризъм с цел целогодишно натоварване на туристическата инфраструктура;
- Използване енергийния потенциал на минералните води за развитие на енергоефективни дейности.

ЗАПЛАХИ:

- Продължаващо влияние на протичащи в момента и потенциални бъдещи световни кризи и пандемии с негативно влияние върху националния и местните социално-икономически и инфраструктурни комплекси;
- Опасност от претоварване на социалната система от нарастващия брой лица, нуждаещи от социална подкрепа;
- Замърсяване на околната среда от реализиране на рискови проекти за използване на минерално-суровинни находища на територията на общината;
- Влияние на фактори за ограничаване (намаляване) размера на публични ресурси, вкл. и по линия на действащите в програмния период 2021-1027 г. Оперативни програми, затрудняващи изпълнението на Програмата за реализация на ПИРО – Велинград – 2021-2027

ВИЗИЯ:

В ПИРО – Велинград 2021-2027 се предлага следната ВИЗИЯ, която леко модифицира Визията от ОПР -2014-2020 г.: Община Велинград – жизнена и хармонично развита териториална общност, с ресурси и потенциали за устойчиво, комплексно развитие на основата на туристически функции, на традиционни икономически дейности, с подобрена селищна среда и съхранена природа, привлекателно място за живеене и развитие на бизнес.

2.1.3. Роля на инфраструктурата и околната среда за развитието на горското стопанство в Община Велинград.

2.1.3.1. Техническа инфраструктура.

През територията на общината преминават пътища от II, III и IV клас, както и местни (черни) пътища с обща дължина 220 км.

Категория (вид) на пътя	Обща дължина, км	Относителен дял в %
II клас	40	19
III клас	65	30
IV клас	50	23
Местни (черни)	65	28
Общо	220	100

Състоянието на международния второкласен път Е-84 е незадоволително:

- Износена пътна настилка;
- Лошо състояние на пътните инженерни съоръжения;

- Незадоволителна пътна маркировка;
- По отсечката Велинград – Варвара не могат да преминат автомобили с височина над 4 метра.

През територията на общината преминава теснолинейната железопътна линия Септември – Добринище, която е единствената транспортна връзка между Велинград и селата Цветино, Магерово и Абланица. Поради икономическата ѝ неефективност съществува заплаха от затварянето ѝ.

Телекомуникациите в общината са на добро ниво. Всички населени места са телефонизирани. Има добро покритие на мобилните оператори.

Във Велинград са изградени кабелни мрежи за разпределение на радио и телевизионни сигнали. Кабелни ТВ оператори има в град Сърница и селата Драгиново, Света Петка, Пашови, Кръстава.

Всички населени места са електрифицирани. Качеството на подаваната електрическа енергия е задоволително.

2.1.3.2. Околна среда.

Добрите екологични показатели на общината се определят от два фактора:

- Големия дял на горските територии – 83 %;
- Незначителни промишлени замърсявания.

Около 80 % от горите са представени от иглолистни видове, което е причина за високата им пречиствателна способност. Доброто състояние на горите поддържа постоянен воден запас с много добри качества на водата. Горите създават условия за създаване и поддържане на голямо разнообразие от животински видове.

Екологична заплаха се явяват:

- Незаконният добив на дървесина;
- Замърсяванията на въздуха от битовата и стопанска дейност;
- Замърсяване на околната среда с битови отпадъци.

Замърсяванията на почвите и водите в общината през последните години бележат спад. Това се дължи на намаленото потребление на химикали и препарати за наторяване на почвите и третиране на земеделските култури.

Водите в общината напълно задоволяват нуждите на населението и са с добри питейни качества.

Депото за твърди битови отпадъци на територията на Велинград изчерпва капацитета си. Необходимо е изграждането на ново, съвместно с община Ракитово. В общината вече има разделно събиране на отпадъци.

Изводи / околна среда и инфраструктура:

С най-голяма относителна тежест е също релацията „възможности – силни страни”, което определя провеждането на агресивна стратегия и в областта на околната среда. Силните страни на сектора са предимно в добрите екологични показатели – гори, въздух, води. И тук обаче се набляга на необходимостта от „разработване и прилагане на програми за опазване на горите и на дивечовото богатство”.

Най-съществено внимание заслужава да се отдели на слабостите в инфраструктурата. Като приоритет следва да се изведе подобряването на водоснабдителната система – изграждане на водопреносна система на селата, отстраняване на опасните за здравето тръбопроводи, ремонт на остарялата водопроводна мрежа и преодоляване на загубите от течове.

Не е решен успешно въпросът с отвеждането на отпадните води. Селата нямат канализации, Велинград се нуждае от пречиствателно стопанство.

Приоритетен инфраструктурен обект е изграждането на обходен път на Велинград.

Обработката и депонирането на твърдите битови отпадъци се нуждае от нова визия – изграждане на модерно сметище, разделно събиране на отпадъците, възможности за изгаряне, обезвреждане и рециклиране.

2.2 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни / групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС	Степен на социално въздействие на дейностите на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо-средно-ниско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите – Пазарджик	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС	ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС във връзка с изпълнението на екологичното	средно	опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите;

		законодателство.		
	Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“	Управление на водите в Източнобеломорски район в т.ч. в териториите от горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	ниско до средно	контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите;
	Дирекция „Инспекция по труда“ – Пазарджик	Спазване на трудовото законодателство	средно	спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изисквания на Кодекса на труда за горските работници;
	Районно управление – Велинград към Областна дирекция на МВР - Пазарджик	Извършване на оперативно-издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административнонаказателна дейност	средно до високо	контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива; обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;
	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" – Велинград	Пожарна безопасност и защита на населението	високо	превенция и борба с горските пожари;
Местно население	Кмет на Община Велинград, Общински администрации, кметове на населените места в	Осигуряване на базисни нужди на местното население	високо	осигуряване на местното население с дърва за огрев; паша в горите;

	общината			<p>опазване на водоизточниците за населените места;</p> <p>опазване на местата от значение за местните общности;</p> <p>опазване на местната инфраструктура;</p>
	Физически лица жители на населените места попадащи в обхвата на ДГС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	високо	<p>осигуряване на дърва за огрев;</p> <p>паша;</p> <p>защита на личната собственост;</p> <p>осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване;</p> <p>възможности за заетост;</p>
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжка на горски пътища; дървообработване	високо	<p>осигуряване на равноправен достъп до дейности възлагани от ДГС и спазване на свободната конкуренция;</p> <p>осигуряване спазването на</p>

				безопасността на труда; своевременно разплащане с подизпълнителите;
	Предприемачи в областта на туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии; осигуряване безопасността на туристите;
	Водоснабдяване, канализация и териториален водоинженеринг ЕООД – Велинград	Поддържане на водопреносната и водопроводната мрежа в т.ч. преминаващата през горските територии; управление на санитарноохранителните зони	средно до високо	съобразяване на горскостопанските дейности със санитарноохранителните зони и опазване на източниците на питейна вода;
Недържавни собственици на гори	Община Велинград	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори стопанисвани от общината;
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/

				преминаване на гори собственост на частни лица;
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча).	средно	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;
	Екологични неправителствени организации – WWF - България Българско дружество за защита на птиците Зелени Балкани и др.	Извършват граждански контрол по опазване на биоразнообразието на територията. Разполагат с информация за биоразнообразието на територията. Активни са в изпълнението на проекти свързани с опазване на биоразнообразието и са потенциален партньор в това	средно	опазване на биологичното разнообразие; партньорство при изпълнение на обществено значими проекти;

		отношение.		
	Туристически дружества и неформални туристически групи, туристически хижи, скаутски организации, клубове по екстремн туризъм, вкл. вело и спелео клубове и др.	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии;

Следва да се има предвид, че списъкът не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.

2.3 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.3.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ДГС „Алабак“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на добива на дървесина (за което се поставя обозначителна табела в съответния обект) и горските разсадници. Със заповед на Директора на РДГ – Пазарджик може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности. Тук трябва да се упомене и фактът, че достъпът до голяма част от малките населени места в района е възможен единствено през пътища представляващи държавна горска територия. По тази причина не може да се ограничи достъпът до горските територии.

От проведените интервюта със заинтересованите страни в т.ч. общинската администрация и местните кметове, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ДГС „Алабак“.

2.3.2 ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДКРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВЛАДЕЛЦИ

Процесът на възстановяване на горите и земите от ГФ на територията на ДГС като цяло може да се счита за приключил. Към началото на 2018 г. няма текущи реституционни съдебни спорове за територии стопанисвани от ДГС. Това е важно от гледна точка на сертификацията, тъй като земите, за които се водят такива спорове ще бъдат извън обхвата на сертификата до окончателното изясняване на статута им.

Общинските администрации не отчитат сериозни проблеми по признаване на собствеността.

- Известен проблем за собствениците на хотели в града в близост до горските територии представлява добива на дървесината (от страна на подизпълнители на ДГС), тъй като са налице случаи на шум от бензиномоторни триони. Проблемът се осъзнава от двете страни. Като възможно решение е коментирано включване на допълнително изискване в тръжната

документация за избор на дърводобивни фирми за ограничаване на работата в определен часови диапазон (напр. от 14:00 до 16:00 часа), както и през почивните дни. При всички случаи, това е една от конфликтните ситуации, за избягването на която ДГС следва да търси писмено регламентиране за конкретни обекти в близост до населени места (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантира времето за почивка на гостите и жителите на населеното място.

2.3.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДГС „Алабак“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДГС.

Към момента няма индикации за съществуващи съществени проблеми в тази област, като според ДГС местното население е осигурено с необходимите количества. Това в голяма степен се споделя и от представителите на местната власт макар и в някои случаи да са налице забавяния.

Годишното ползването на дърва за огрев по действащия ЛСП - 2018 г. е 17 700 м³. Продажбата на дърва за огрев през 2022 година е в размер на 25 316 м³. Това превишение в ползването на дървата за огрев е за сметка на другите асортименти и е с цел, както да се задоволят максимално нуждите на местното население, но също така и да се усвои пострадалата дървесина от биотични и абиотични фактори (санитарни и принудителни сечи).

Възможностите за осигуряването на дърва за огрев на местното население са две – закупуването им от временен склад или индивидуалното им добиване (по тарифна такса на корен), чрез което се намалява цената за сметка на разходите за добив. Кметът на съответното населено място изготвя списък на правоимащите, на базата на който ДГС прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година. За момента стопанството успява да задоволи в значителна степен нуждите на местното население от цялата община.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Сравнително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да

задоволят нуждите, поставят ДГС под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че *„тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“*.

Същевременно трябва съвместно с местната власт и с представителите на бизнеса да се търси алтернатива по отношение на отоплението на домакинствата в общината. Факт е повишаването на потреблението на дърва за огрев, както и това, че в обхвата на ТП ДГС Алабак попадат 15 на брой землища с над 20 населени места включително и гр. Велинград с около 25 хил. жители предимно отопляващи се с дърва за огрев. В същото време има съседни горскостопански единици с по няколко малки населени места от типа на села и махали. Тук трябва да се намеси по-висшестоящата структура, а именно държавното предприятие с цел разпределение на добива на необходимия ресурс по териториални поделения, така че да не се допуска превишаване в допустимото ползване.

По отношение на добива на дървесина, едно от насложените впечатления, срещу които ДГС трябва да предприеме мерки е, че се сече „повече от необходимото“, целогодишно и в близост до населените места.

2.3.4 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ДГС „Алабак“ в последните години се разчита все повече на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Предвид на ограничените площи за залесяване, ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – почвоподготовка, попълване, отглеждане на култури и др. Плановото залесяване по последните справки е сведено до 2,4 дка годишно за оставащия период на действие на ГСП. По-големи залесявания се предприемат за възстановяване на пострадали гори, където естественото възобновяване не е достатъчно. Такъв случай има с площите в близост до ромския кв. Анезица на гр. Велинград, където част от площите на пожара се запалват две поредни години. За 2023 година там е предвидено почистване на площи, залесяване и отглеждане на култури на площ 84 дка.

На територията на ДГС „Алабак“ има един действащ разсадник – Горски разсадник „Кемера“. Разположен е в близост до гр. Велинград в посока за гр. Сърница върху площ от 25 дка с надморска височина 850 м. През последните години производството в разсадника е насочено основно към дървесен вид черен бор, което е обусловено както от нуждите и търсенето също и от климатичните условия породени от мястото и надморската височина.

При анализа на тази сфера на дейност на ДГС не се констатират негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането на тази дейност е предпоставка за допълнително наслояване на мнението, че се „сече масово, а не се залесява“ (изразено и от някои от местните кметове с по-дългогодишен стаж и пазещи спомени от масовите залесителни практики в страната).

При всички случаи, ДГС трябва да заеме една по-провокативна позиция пред обществото от една страна давайки разяснения за ползите от естественото възобновяване, а от друга давайки още по-голяма гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.3.5 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паша

През последните няколко години в стопанството има тенденция към намаляване на приходите от разрешителни за паша. Това се дължи на спад в животновъдството, обусловен от това, че много хора от района в работоспособна възраст заминават да работят в чужбина за по-добри доходи.

По време на интервютата не бяха идентифицирани съществуващи или потенциални негативни социални въздействия в следствие дейността на ДГС по осигуряване на паша.

Събиране на недървесни горски продукти

При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

2.3.6 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Основните видове дивеча на територията на стопанството са сърна и дива свиня.

На територията на стопанството има разработена База за интензивно развъждане на дивеча „Скриеница“, която се ползва по линия на организирания ловен туризъм (ОЛТ). Стопанството

разполага с Ловен дом „Самоводица“ намиращ се в едноименната местност на 15 км от града, който също се ползва по линия на ОЛТ.

Ловът е традиционно занимание за района, като голяма част от територията е предоставена на ловците от Ловнорибарско дружество Велинград. В обхвата на стопанството то има седем ловнорибарски дружинки. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др. Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на стопанството и местните ловци оценяват взаимодействието си с ДГС в положителна насока. Самото ДГС подпомага ловците участвайки в таксациите, одобряването на графици за лов и борбата с браконьерството. Последното не се счита като съществен проблем за района. Очакванията на ловците и в бъдеще са свързани с подпомагане на дейността по тези направления, както и поддържане на дребно-мощна инфраструктура, заделяне на средства за подхранване и др. макар и възможностите на ДГС в това отношение да стават все по-ограничени предвид и действащата нормативна уредба.

Като цяло по отношение на ловностопанската дейност на ТП ДГС Алабак приходите не покриват разходите за същата, а се поемат от реализацията на дървесината. Тук приоритет се дава на стопанисването и опазването на дивеча.

2.3.7 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява в няколко направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДГС е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Пазарджик и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Пазарджик и ЮЦДП – Смолян чрез мобилни групи.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ДГС в тази насока. Необходимо е да се

отбележи обаче, че сред части от местното население битува и мнението, че са налице практики на т.нар. „покровителствано от горските“ браконьерство изразяващо се в най-общия случай с добиване на дървесина над позволените количества за даден обект със знанието на служителите на ДГС. В този смисъл очакванията са за по-стриктен контрол именно относно спазването на правилата за сеч.

Като цяло по оценка на РДГ, стопанствата в района имат известен проблем с компетенцията на персонала от гледна точка съставянето на административните актове. Често те са написани некачествено и е причина да не бъдат уважени от съответните по-горни инстанции. В този смисъл изниква необходимостта от обучения свързани с познаването и прилагането на нормативната уредба, както и за развитието на специфични умения по съставяне на актове.

2.3.8 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. **Ролята на ДГС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Случаите на пожари в района са ограничени.** Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране. От общинските администрации изразяват задоволство от усилията и подкрепата, която ДГС оказва по отношение превенцията и борбата с горските пожари.

Стопанството разполага с добре развита горско-пътна мрежа, като се има предвид фактът, че в териториалния му обхват се включват над 20 населени места. Сравнително достатъчни са и техническите средства за борба с пожарите в пресечените горски терени, което е в полза на борбата с пожарите и своевременното им локализиране. ДГС Алабак разполага с два специализирани високопроходими противопожарни автомобила – Тойота Хайлукс оборудвана с воден резервоар и помпени агрегати, както и оборудван високопроходим автомобил ЗИЛ триос превозващ 5 тона вода. Тази техника влиза в употреба и в помощ при необходимост и на съседни горски територии. Разполага също с два колесни багера JCB 4x4 и една верижна машина Т-150.

Като съществен проблем може да бъде определен по-скоро човешкият фактор, който в най-честия случай се явява причина за регистрираните горски пожари и е обусловен от многото населени места в района.

2.3.9 РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДГС

ДГС Алабак не е пряко ангажирано с туристически дейности. Разполага с един ловен дом, но той се ползва основно по линия на организирания ловен туризъм.

Туристическите обекти и горските територии около тях, част от ДГФ са определени в доклада с горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството.

Горите са предпочитано място за релаксация и туризъм от хиляди хора.

Красотата на различните екосистеми се отразява в широкия интерес към екопътеки, туристически маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища, и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери - изкуство, фолклор, архитектура и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителните черти на околната среда.

1. Образователна стойност - в течение на годините през Седмица на гората са провеждани и се планират съвместни мероприятия с настоящи и бивши колеги от други горски и ловни стопанства. Съвместно с учениците от НППГС „Христо Ботев“- Велинград се осъществява инициативата „Лесовъд за един ден“, както и залесяването под надслов „За зелена, обединена Европа“.

2. Осигуряване на условия за рекреация и туризъм - на територията на стопанството са оформени и се поддържат кътове за отдих и рекреация: м. Войнишка поляна, м. Вазова поляна, м. Витата борика, м. Барите, м. Портин дол, м. Терегово и др.;

- туристически маршрути: Маркови скали – пресечната точка на 24 меридиан и 42 паралел; м.Клептуза – Тракийско светилище на Бесите; Велинград – хижа Кладова, Велинград – пещера Лепеница, Велинград – Стража, Велинград – Начовото, Велинград - Стария чарк, Велинград – Кладова – Милеви скали, Велинград – Бялата скала и др.;

- изградени чешми в местностите: Ловджийска чешма; Никулева църква, връх Алабак, Гальова чешма, Станиловец, Сива вода и др.

3. Естетична стойност на ландшафта - посочени са като данни във ВКС 2 от Доклада за ГВКС. Непокътнати горски ландшафти, големи екосистеми на ниво ландшафт и мозайки от екосистеми с глобално, регионално или национално значение, в които съществуват жизнени популации на повечето естествено срещащи се видове в естествените им модели на разпространение и изобилие. Горите на територията на ТП ДГС „Алабак“ отговарят на критериите за консервационната стойност, разглеждани в контекста на Родопите като географски обект и като самостоятелна горскостопанска единица се включват в посоченото приложение към Националното ръководство.

4. Горите като източник на културни ценности и традиции, места и ландшафти от културно, археологическо или историческо значение, като среда и обект на духовна и етническа идентичност на местните общности и коренното население - посочват се данните от ВКС 6 от Доклада за ГВКС. На територията на ТП ДГС „Алабак“ съществуват пет параклиса (Св. Георги в отд. 345 „5“; Св. Илия в отд. 38 „б“; Св. Никола в отд. 347 „1“; Св. Илия в отд. 392 „1“, 432 „а“; Св. Спас в отд. 29 „3“, 30 „3“) и един църковен храм (Св. Георги в отд. 20 „а“, 332 „д“, 337 „р“, 338 „1“).

При проведените интервюта с представители на туристическия бранш не бяха идентифицирани силно негативни социални въздействия от дейността на ДГС. Необходимо е да се отбележи, че заинтересованите страни отчитат и високо оценяват подкрепата и бързата реакция то страна на ДГС при наличие на паднали дървета върху пътна инфраструктура през зимата и при други форсмажорни обстоятелства.

Необходимо е ДГС да предприеме по-активни мерки за популяризиране на Докладът за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти/ територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

2.3.10 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

Територията на ДГС Алабак е богата на биологично разнообразие. Данни за защитените територии/ зони и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в проучването *„Горите с висока консервационна стойност на територията на ДГС Алабак.“*

При проведените интервюта със заинтересованите страни не бяха изтъкнати значими негативни социални ефекти в следствие дейността на ДГС върху биологичното разнообразие.

Според неправителствени организации, известен проблем за ДГС (общ за всички стопанства в района) е, че горските служители като цяло не са наясно какви защитени видове се срещат на тяхна територия и не са напълно компетентни по тяхното разпознаване на терен, респ. мерките които следва да бъдат предприети за тяхното опазване. В тази насока в ежегодни програми са заложили и съответно се провеждат обучения на служителите организирани както от стопанството също и от ЮЦДП.

2.3.11 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. Според местното ВиК дружество, ДГС е наясно със ситуирането на санитароохранителните зони в ДГТ и режимите в тях, последните се спазват, и е налице добра комуникация между двете организации.

Притесненията на местното население са свързани преди всичко със сечите във вододайни зони и в близост до каптажи. Кметовете на населените места са особено чувствителни в това отношение, което налага чрез подходяща комуникация ДГС да поддържа високо ниво на доверие. Препоръчително е кметовете да бъдат уведомявани и консултирани специално, когато е предвидена сеч в или в близост до вододайна зона. При все изтъкнатите притеснения, на този етап не могат да бъдат идентифицирани сериозни негативни социални въздействия от дейността на ДГС в тази насока.

От Басейнова дирекция „Източнореломорски район“ също бе изтъкнато, че сътрудничеството с ДГС по въпросите свързани с управлението на водите е на добро ниво, но би било добре изпращаната информация да бъде в ГИС среда, а не на хартия както до сега.

2.3.12 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

За община Велинград горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ДГС от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения са разгледани диференцирано.

ДГС “Алабак” като работодател

Към началото на 2023 г. ДГС “Алабак” осигурява директна заетост на 85 човека, като двама от тях са заети сезонно в разсадника. Импиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене, дървен материал и др.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ДГС “Алабак” няма случай на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Често това води до неизпълнение на сключените договори в срок и санкции за фирмите и по всеобщо мнение в съвсем близко бъдеще може да се стигне до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности и дори “цялостен колапс на системата”. Очакванията на фирмите за разрешаване проблема е насочен преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото ДГС. Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и все по-малко са онези, които са готови да жертват личния си комфорт;
- работата е недобре платена, резултат от ниските разценки;

- външни причини като липсата на горски пътища, остарялото оборудване, лоши метеорологични условия често водят да ниска производителност респ. заплащане;
- обектите за работа стават все по-трудни и отдалечени;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите води и до неграмотно ползване на гората. Настоящата система за отдаване на обектите от страна на ДГС не дава дългосрочна сигурност за фирмите изпълнители и те не са склонни да инвестират в своето развитие и най-малко в подобряване на квалификацията на работниците.

Голяма част от наетите работят без договори респ. изплащане на социалните осигуровки, трябва сами да осигуряват оръдията на труда като бензиномоторни триони, гориво за тях, животинска сила за извоз и др. Причината е не само в самите фирми, но и в самите работници, като са налице и абсурдни ситуации, при които работници (главно от ромски произход) отказват сключването на трудови договори, тъй като това автоматически ще ги лиши от социалните плащания за безработица.

Изключителен е и проблемът с осигуряването на безопасността на труда. Голяма част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват. При тази ситуация странно изглежда твърдението на фирмите, че трудови злополуки в горите няма. В положителен аспект се отбелязват зачестилите проверки на Инспекцията по труда, като на някои от предприемачите вече са били наложени актове за неспазване на трудовото законодателство.

Като проблемна области може да бъде изтъкната и липсата на провеждане на инструктаж по безопасност на труда на персонала на наетите за провеждане на различни дейности от страна на самото ДГС в т.ч. начален и периодичен инструктаж. Тази дейност, към този момент е изцяло оставена на ръководствата на частните фирми и често се подценява, но изискванията на сертификацията налагат проактивна роля на ДГС в този аспект в т.ч. документиране.

С известна тревога се приема стартирания процес по привеждане управлението на горите в съответствие с принципите и критериите на Националния стандарт за отговорно управление на горите в България, тъй като това според фирмите ще доведе до допълнителни изисквания към тях и необходимост от инвестиции, които те на този етап няма как да направят (напр. в лични предпазни средства) и това допълнително ще усложни проблема с работната ръка.

По някои други въпроси от имащи отношение към изискванията за сертификацията не бяха констатирани проблеми в т.ч. случаи на нощуване на хора в гората без да са осигурени необходимите битови условия, използването на детски труд и др.

2.3.13 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните, макар и да е налице желание за допълнителни гаранции този дял да бъде още по-голям.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ДГС „Алабак“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството, имат добра комуникация със стопанството и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания произтичащи от националната нормативна уредба, която ДГС трябва да прилага. Болшинството от фирмите са малки и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. По всеобщо мнение в сектора се работи „ден за ден“, като системата на възлагане не им дава необходимата сигурност в по-далечен хоризонт. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морална остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда, а често и ниското качество на изпълнение на дейностите. В този смисъл очакванията са държавата да подпомогне сектора със субсидии, с които да бъде подобрена най-вече материалната база. Допълнителен утежняващ фактор са ниските разценки за добив определени на държавно ниво.

Фирмите изразяват недоволство и по отношение на често променящата се нормативна уредба и то в техен ущърб. Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест. По подобен начин, с изменението на поднормативната уредба към ЗГ е увеличена плътността (на 60 %) на дървата в 1 м³, а реално тя според фирмите е значително по-малка във фигурите обявявани на търг. Това на практика според предприемачите означава индиректно увеличаване на цената на дървата.

Предвид на трудностите с фирмите, ДГС съвсем скоро може да се окаже в състояние да не може да изпълнява Горскостопанския си план в частта свързана с ползването.

Сред местните фирми битова и мнението, че бидейки ангажирани в добива на дърва, те изпълняват и социална функция, за което не са възмездявани.

По време на дискусиите бе поставен въпроса за горската сертификация по Националния стандарт. Като цяло предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по-трудно положение. В този смисъл, ДГС следва да предприеме по-целенасочени стъпки към разясняване на изискванията за сертифициране и дискутиране на потенциалните проблеми.

2.4 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. За съжаление с годините активността на ДГС в тази насока намалява и към момента е ограничена. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез процедури по ЗОП и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана.

В този смисъл ДГС вижда своят принос към местното развитие в следните направления: предоставяне на дърва за битови нужди (за закупуване по ценоразпис), информиране на обществеността за извършваните дейности, предоставяне на консултации на граждани и други държавни институции по лесовъдски въпроси.

Все пак е необходимо да се отбележи, че за важни природозащитни дати като седмицата на гората и Денят на Земята ДГС дарява фиданки на детски градини, училища, НПО и общини.

2.5 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и

местните кметове. Все пак е В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

При все това, част от интервюираните считат, че горските стопанства като цяло, в т.ч. ДГС „Алабак“, не са достатъчно проактивни и не търсят взаимодействие и комуникация със заинтересованите освен по темите установени от закона. Така например важни въпроси като опасност и превенция на пожари, опазване на дивеча и биоразнообразието, поведение в горите и др. остават недобре застъпени в стратегията на ДГС. Липсва цялостна информационна и медийна политика в тази насока. Допълнителни усилия могат да бъдат отделени и във връзките с НПО сектора, сътрудничеството с който може да повиши имиджа на стопанството, а да доведе и до изпълнение на полезни съвместни проекти.

Друга насока, по която заинтересованите страни и най-вече местните кметове, очакват ДГС да подобри работата си е уведомяването за предстоящи горскостопански дейности в т.ч. сеч (време и място на дърводобива), третиране на територията с химически препарати и др.

Силно препоръчителни са редовни (минимум ежегодни) срещи между ръководството на ДГС и местните кметове за обсъждане на предстоящите през годината горскостопански дейности. В допълнение кметовете трябва да бъдат уведомявани регулярно за предвидените сечи и други дейности в близост до населените места и да им бъде дадена възможност да реагират своевременно в случай, че по тяхно мнение горскостопанските дейности могат да създадат проблем (по отношение на вододайни зони, пътна инфраструктура, проблеми свързани със собствеността и др.) Местното население и власти, фермери, пчелари, билкари, събирачи на гъби, туристически групи и др. трябва да бъдат уведомявани най-малко 2 седмици преди използване на химически препарати в горите.

Бе установено, че ДГС трябва да предприеме и по-активни мерки за популяризиране на докладите за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества, общините и местните кметства за допълнителни предложения за обекти/територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

Доказателство за стремежа на ДГС да повиши и поддържа добра комуникация с местните общности и неправителствени организации са инициативите за залесяване, както и провеждането на производствени практики на учениците от НШГГС „Христо Ботев“ – Велинград и на местните студенти в ЛТУ.

2.6 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДГС се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/ заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ДГС „Алабак“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки

			работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	Ежегодно
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	Комуникация с местните кметове за необходимите количества Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места Разясняване на правилата за ползване	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на плана за	Ежегодно

		паша с общините и кметовете на населените места	
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация Уведомяване на местните кметове	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на	Писмено регламентиране на предвиденото	2 седмици преди осъществяване на планираната

	временни складове); преминаване през съседни имоти	използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работните позиции; доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тържна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж. Изискване на доказателства за проведен начален/текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект Текущ инструктаж – веднъж месечно Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)

	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно заплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициериране на дискусии на ниво ЮЦДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки	Текущо

		за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата са включени взаимодействията на ДГС с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДГС произтичащи от законодателството. Посочените срокове за минимално допустимите.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на Националния стандарт за отговорно управление на горите в България, и по което се очаква отговор. ДГС следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злополуки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на Националния стандарт за отговорно управление на горите в България и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;

- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за бесплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

По време на срещите стана ясно, че информираността на всички заинтересовани страни във връзка с предстоящата сертификация на горите е изключително ниска и има множество конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми.

Това налага своевременно да стартира информационна кампания в региона, чиято основна цел на следва да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на Националния стандарт за отговорно управление на горите в България имащи отношение към съответната заинтересована страна. Основен акцент в кампанията трябва да се постави на конкретни, лесно разбираеми и оценими ползи за местното население и всички заинтересовани страни.

3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС страни се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ДГС „Алабак“ се актуализира **на всеки 5 години, както и текущо в случаи на съществени промени** и/или открити проблеми в социално-икономическата обстановка и взаимоотношенията със заинтересованите страни.